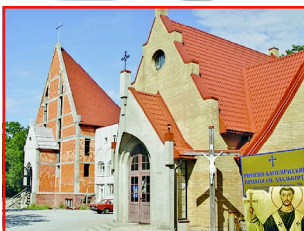
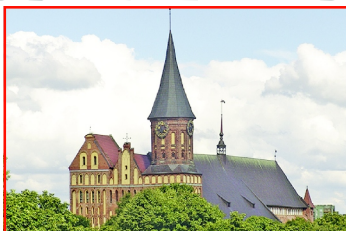
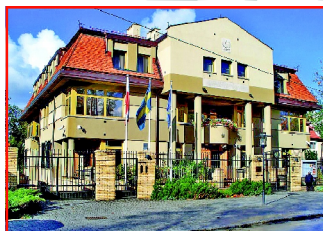

12+

GŁOS Z NAD PREGOŁY

Nr 6 (251) czerwiec 2017

PISMO POLSKIE OBWODU KALININGRADZKIEGO
ukazuje się od XI 1995 r.

Przyjęcie z okazji Święta Konstytucji 3 Maja

W ubiegłym tygodniu w Kaliningradzie odbyło się przyjęcie z okazji Święta Konstytucji 3 Maja. Uroczystość dodatkowo uświetniła ceremonia wręczenia dwóch Złotych Krzyży Zasługi oraz krótki koncert w wykonaniu młodych krakowskich artystów. Przyjęcie poprzedziła msza święta w intencji Ojczyzny, którą w parafii Św. Wojciecha – Adalberta odprawił ksiądz prałat Jerzy Steckiewicz.

Zebranych gości powitał Konsul Generalny RP w Kaliningradzie Marcin Nosal, który wszystkim przybyłym złożył życzenia z okazji Święta Konstytucji 3 Maja, przypominając jednocześnie, jak ważny moment w historii Polski stanowiło uchwalenie Konstytucji 3 Maja. Konsul Generalnym w swym wystąpieniu podkreślił także m.in. jak ważną rolę na arenie międzynarodowej odgrywa dziś Polska.

Uroczystość obchodów rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja dodatkowo uświetniła ceremonia wręczenia Złotych Krzyży Zasługi za zasługi w popularyzowaniu polskiej kultury nada-

Słowo wstępne Konsula Generalnego RP Marcina Nosała

nych przez Prezydenta RP p. Andrzeja Dudę. To niezwykle prestiżowe odznaczenie otrzymali p. Tatiana Miszurowska, dyrektor 40 Zespołu Szkół oraz p. Arkadij Feldman, dyrygent orkiestry symfonicznej Soboru Katedralnego. Odznaczenia wręczył Konsul Generalny RP w Kaliningradzie. Oboje odznaczeni nie kryli wzruszenia z powodu wyjątkowego wyróżnienia, jakie przypadło im w udziale.

O dobrą atmosferę na uroczystości zadbał krakowski septet składają-

jący się z muzyków, którzy choć dopiero rozpoczynają swe kariery muzyczne, to już zdążyli zyskać uznanie i sympatię publiczności. Muzycy zagrali wiązkę utworów składających się głównie z polskich, rosyjskich kompozycji – ale nie zabrakło też znanych melodii innych znanych europejskich kompozytorów.

Cieszy nas bardzo, że wśród obecnych gości nie zabrakło wysokich przedstawicieli władz obwodowych i samorządowych z OK, władz samorządowych z polskich, reprezentujących regiony przygraniczne, przedstawicieli duchowieństwa odbywających posługę w OK, Polonii, ważnych osobistości z życia kulturalnego i społecznego oraz partnerów z którymi KG RP w Kaliningradzie na co dzień współpracuje.

Przyjęcie poprzedziła msza święta w intencji Ojczyzny, którą 23. 04. 2017r. w parafii Św. Wojciecha – Adalberta odprawił ksiądz prałat Jerzy Steckiewicz.

<http://kaliningrad.msz.gov.pl/pl/aktualnosci/>

Muzycy

Nagrodzeni Złotym Krzyżem Zasługi

Odznaczeni nagrodą

Powitanie gości

Polonia Czerniachowska

Na zdj. po lewej: M. Nosal z małżonką i zaproszeni goście

Na zdj. powyżej: Przedstawiciele redakcji Głosu z nad Pregoly wśród gości wydarzenia (foto D. Osipow).

Wręczenie medalu A. Feldmanowi (powyżej) i T. Miszurowskiej (poniżej)

22 kwietnia w Kaliningradzie odbył się coroczny Konkurs Recytatorski „Jestem Polakiem i jestem z tego dumny”. Pomysłodawczyni i organizatorką tego wydarzenia prezes Autonomii Polonia Helena Rogaczewska, zastanawiała się nad tym, do kogo ma być skierowany konkurs. „Kategorie, które wymyśliliśmy jeszcze w 2004 r., obejmują wszystkich, którzy chcą mówić po polsku. To jest wielkie święto kultury polskiej, z czego wszyscy powinniśmy być dumni”.

Konsulat Generalny RP otworzył swoje drzwi przed uczestnikami rywalizującymi o miano najlepszego recytatora. Ogółem w tegorocznym konkursie, cieszącym się renomą i dużym zainteresowaniem, udział wzięło ponad 40 osób.

Swoich sił w artystycznej rywalizacji mogli spróbować dzieci i młodzież, dojrzały i seniorzy – reprezentanci organizacji polonijnych obwodu kaliningradzkiego: polonia Bałtyjska, Znamienska, Ozierska, Związek młodzieży polonijnej „Polonez” (Kaliningrad), Kaliningradzka Autonomia Polonia.

Uczestników konkursu oceniała komisja w składzie: Konsul ds. Polonii Jarosław Strycharski – przewodniczący, prof. Elżbieta Sękowska (Uniwersytet Warszawski), Danuta Szczepańska (specjalista Sekretariatu Państwowej Komisji Poświadczania

Znajomości Języka Polskiego jako Obcego) i Katarzyna Kudny (wykładowca BFU im. I. Kanty).

Konkursowe przesłuchania,

Diana Buchtojarowa recytuje wiersz Adama Mickiewicza

Święto poezji polskiej

które odbywały się w czterech kategoriach, rozpoczęły się o godzinie 14.00 i trwały blisko trzy godziny.

Jury konkursu nie miało łatwego zadania. Przy ocenie recytatorów kierowało się doбором repertuaru, znajomością tekstu, poprawną dykcją, a także interpretacją głosową. Na ocenę wpływ miał także ogólny wyraz artystyczny.

Przed ogłoszeniem wyników przewodniczący jury Konsul ds. Polonii Jarosław Strycharski, podsumowując zmagania, wysoko ocenił

Janina Pietruszko. Wręczenie dyplomu za najlepszą recytację.

przedstawione prezentacje, podziękował wszystkim uczestnikom za zainteresowanie sztuką „żywego słowa”, które zaowocowało udanymi wystąpieniami recytatorskimi, dostarczającymi widzom wielu wzruszeń i prowokującymi do refleksji nad różnymi aspektami naszego życia.

W kategorii najmłodszych zwyciężył Maksim Zacharow, 6 lat, reprezentujący Autonomię Polonia (Kaliningrad), 2 miejsce zajęła Bożena Galicka, 5 lat (Oziersk), 3 miejsce – Ewa i Jana Jelizarow, bliźniaczki, 6 lat (Oziersk).

W kategorii od 7 do 10 lat pierwsze miejsce przyznano Jelizawicie Krestowierowej, 9 lat (Związek młodzieży polonijnej „Polonez”); 2 miejsce – Marii Libinej, 8 lat (Kaliningrad); 3 miejsce – Walerii Sys-

owej, 8 lat (Oziersk).

W kategorii od 11 do 16 lat najlepszą recytatorką została Alina Szeluncowa, 12 lat (Związek młodzieży polonijnej „Polonez”), 2 miejsce zajęła Jekaterina Marczenko, 14 lat (Kaliningrad), 3 miejsce – Maria Łuticka, 11 lat (Oziersk).

Jury konkursu nie miało łatwego zadania.

W kategorii powyżej 16 lat jury było wręcz zachwycone interpretacją wiersza Józefa Ignacego Kraszew-

2 miejsce – Jana Łapszyna

skiego „Dziad i Baba” w wykonaniu Janiny Pietruszko z Bałtyjska (74 lata) i dlatego jej występ uznano za najlepszą recytację, 2 miejsce zajęła Jana Łapszyna, 21 lat (Bałtyjsk), 3 miejsce – Diana Buchtojarowa, 17 lat (Kaliningrad).

Dodatkowe wyróżnienie przyznano debiutantom konkursu (4-latki: Jekaterina Szczepakowa ze Znamienska oraz Artiom Pozdniakow ze Związku młodzieży polonijnej „Polonez”).

Zwycięzcy otrzymali nagrody rzeczowe przygotowane przez Konsulat Generalny RP w Kaliningradzie. A wszyscy uczestnicy i goście imprezy – słodki poczęstunek.

Ludmila Snigurowa

Foto autora

Alina Szeluncowa (Związek młodzieży polonijnej „Polonez”) najlepszą recytatorką w 3 kategoriach

Przed ogłoszeniem wyników

Wspólne zdjęcie na pamiątkę

POLONIA
KALININGRAD

Dni Języka Polskiego w Kaliningradzie BFU im. I. Kanta

Ortograficzne zmagania w ramach Dni Języka Polskiego w Kaliningradzie

Zakończyły się kolejne Dni Języka Polskiego. Mimo, że w tym roku program był bogatszy niż zwykle, to jednak centralnym wydarzeniem imprezy pozostało nadal dyktando języka polskiego. W szranki stanęło w sumie kilkudziesięć osób, które całkiem nieźle poradziły sobie, z niełatwą przecież, polską ortografią. Mając na uwadze, że rok 2017 został ogłoszony Rokiem Wisły, tematyka dyktanda związana była właśnie z Wisłą – królową polskich rzek.

Pomimo, że kaliningradzkie dyktando zdążyło zyskać sobie sławę wcale niełatwego, do ortograficznych zmagani przystąpiło w sumie kilkudziesięć osób. Centralną bohaterką tegorocznego tekstu była rzeka Wisła. Uczestnicy całkiem

nieźle sobie poradzili z dyktandem, które nieoczekiwanie przybrało międzynarodowy charakter, gdyż wśród piszących byli nie tylko uczniowie kaliningradzkich szkół, ale także szkół w Polsce i Wielkiej Brytanii.

Dyktando było centralną, ale nie jedyną imprezą w ramach Dni Języka Polskiego w Kaliningradzie. Na program Dni składały się wykłady polskich i rosyjskich naukowców, kiermasz polskich książek i konkurs „Polska jaką znam” skierowany do uczniów kaliningradzkich szkół średnich. Uczestnicy konkursu przez prawie dwie godziny odpowiadali na, naprawdę trudne, pytania sprawdzające wiedzę na temat polskiej kultury, nauki, sztuki i kuchni. Pytania były nie

tylko formą sprawdzenia wiedzy, ale i nauczania się wielu nowych rzeczy. I wcale nie łatwo było wyłonić zwycięzców.

Bardzo serdecznie dziękujemy za trud włożony w organizację Dni Języka Polskiego wszystkim Paniom kształcącym polonistów w Uniwersytecie im. I. Kanta w Kaliningradzie, studentom, którzy pomogli w organizacji kiermaszu polskich książek i całej imprezy oraz Paniom ze Szkoły Językowej Expert za organizację konkursu wiedzy o Polsce. Mamy nadzieję, że przyszłoroczne Dni Języka Polskiego będą nie mniej udane od tegorocznych. http://kaliningrad.msz.gov.pl/pl/aktualnosci/ortograficzne_zmagania_w_ramach_dni_jezyka_polskiego_w_kaliningradzie

Wykład dr. Tatiany Szkapienko

Wykład Danuty Szczęsnej

Zwycięzcy

Zwycięzcy II

Akcja „Nie zapomnij!” trwa

Szanować pamięć o zmarłych krewnych - naturalny obowiązek każdego cywilizowanego człowieka. Podobnie szanować pamięć Polaków poległych poza granicami Polski - naturalny obowiązek potomków Polaków mieszkających tutaj.

Stało się tradycją: w przeddzień Konstytucji 3 Maja, a także w przeddzień Dnia Zwycięstwa 9 maja, jak zwykle, w ciągu ostatnich kilku lat, członkowie Autonomii Polonii zjeżdżają do miejsca dawnego obozu hitlerowskiego Hohenbruch. Wiadomo, że w czasie istnienia tego obozu, w latach 1939–1942 (według innych źródeł do 1944, lub nawet do stycznia 1945) zginęło tam około 200 przeciwników nazistów, głównie Polaków, a także Litwinów i Niemców z opozycyjnej inteligencji. Wśród ofiar byli także współwydawca „Gazety Olsztyńskiej” Wojciech

Gałęziewski, Seweryn Pieńiężny – polski dziennikarz, redaktor i wydawca „Gazety Olsztyńskiej”, Leon Włodarczyk – komendant hufca wschodnio-pruskiego Związku Harcerstwa Polskiego w Niemczech i Jan Maza, działacz harcerski.

Od pewnego czasu zobowiązaliśmy się do utrzymania porządku w tym miejscu pamięci. W ramach programu „Nie zapomnij!” co roku wyjeżdżamy do tego miejsca pamięci. Podobnie było w tym roku, w dniu 30 kwietnia, o godzinie 10.00, trzy samochody z uczestnikami programu zjechały z Kaliningradu do okolic wsi Gromowo, w rejonie Sławskim. Koniec kwietnia - najlepszy czas, aby odświeżyć terytorium pomnika po zimie oraz nadać właściwy wygląd przed doniosłą datą. W ostatnich latach wygląd pomnika znacznie się zmienił na lepsze. Dzięki wspólnym wysiłkom pracowników Konsulatu Generalnego RP w Kaliningradzie oraz władz lokalnych rejonu Sławskiego, ten skromny obelisk i kamienny krzyż, zagubione wśród fragmentów filarów bramy wjazdowej i ukryte pod liśćmi rosnącego lasu, obecnie jest przekształcone w miejsce, które nie przegapi żaden przejeżdżający podróżny. Zawsze

Wspólne zdjęcie

Zapalamy znicze

tu można zobaczyć świeże wieńce i świeże kwiaty, tymczasem czystość i porządek w okolicy coraz bardziej nas cieszy, bo pamiętamy jak to miejsce wyglądało jeszcze kilka lat temu. Tym razem nie było oficjalnych przemówień przy pomniku. Po prostu wzięliśmy się do pracy: sprzątnęliśmy śmieci koło pomnika i przy drodze, zasadziliśmy kwiaty i opryskaliśmy przylegający teren środkiem przeciw chwastom. Kiedy już było po wszystkim, zapaliliśmy znicze i złożyliśmy kwiaty na znak naszej pamięci.

Nic dziwnego, że powiadają, iż pamięć o przeszłości kształtuje naszą teraźniejszość i daje nadzieję na lepszą przyszłość.

Andrzej Androsiuk Foto: Larysa Androsiuk

“Vivat Polonia!”

23 kwietnia 2017 roku na scenie sali konferencyjnej „Rybna Gielda” odbył się tradycyjny już koncert zespołów twórczych polskiego tańca i śpiewu „Vivat, Polonia!” Impreza należała do dwóch świąt naraz – „Dnia Polonii i Polaków za Granicą” i Dnia Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, które tradycyjnie obchodzone są 2 i 3 maja.

W programie koncertu można było usłyszeć utwory instrumentalne na saksofonie, pieśni różnych rodzajów, oraz zobaczyć a nawet zatańczyć polskie tańce ludowe (Krakowiaka, Kosedera), a także obejrzeć muzyczną bajkę wystawianą przez grupę teatralną „Bravo”

Zespół Królewczanie wśród wielu piosenek wykonał polską pieśń

Honorowi Goście

ludową Hej, sokoły!, pamięci Fajny Michajłowny Grywy, regionalnej działaczki ukraińskiej diaspory.

W uroczystości uczestniczyła większość polonijnych grup z ob-

żywe, kolorowe występy artystów nie pozostawiły publiczności obojętną i nawet niezajomość języka polskiego nie była tu przeszkodą w zapoznaniu się z pięknem polskiej kultury.

„Takie wydarzenia są bardzo pomocne w tym, żeby nasze dzieci i wnuki

nie tylko poznawały kulturę swoich przodków, ale także kulturę innych narodów” – powiedział Nadir Agajew, przewodniczący Prezydium

Widownia czeka na występ

Zespół Królewczanie śpiewa piosenkę Hej sokoły

Polski taniec ludowy Koseder (Zespół taneczny P.O.L.S.K.A)

Helena Rogaczykowska śpiewa piosenkę Mam chusteczkę

(nadmieśmy, że ten spektakl „Legenda o Warszawskim Bazyliisku” niedawno zdobył pierwsze miejsce na III festiwalu „Teatralne Ciastko”.

wodu kaliningradzkiego: Kaliningrad, Czerniachowski, Znamenski, Związek młodzieży polonijnej „Polonez” (Zmp „Polonez”, Kaliningrad).

Saksofonistka Anna Fiodorowa (Zmp „Polonez”)

Artiom Tumanow i nauczyciel muzyki Igor Talsman (Zmp „Polonez”)

Grupa teatralna Bravo (Legenda o Warszawskim Bazyliisku)

Duet: Elina Bykowa i Jekaterina Jarmoszczuk (Zmp „Polonez”)

Wspólne zdjęcie na pamiątkę

(ze str. 4)

Rady Wspólnot Narodowych i Kulturowych Obwodu Kaliningradzkiego.

Prowadząca i organizator koncertu, Helena Rogaczykowa, przewodnicząca organizacji społecznej Narodowościowo-Kulturalna Autonomia Polaków „Polonia” w Kaliningradzie, opowiedziała gościom kilka interesujących faktów z historii Polski, o których wielu z nas po prostu nie wiedziało. Na przykład, obecni dowiedzieli się, że istnieje tylko pięć polskich tańców narodowych: Krakowiak, Kujawiak, Mazur, Polonez i Oberek, które w trakcie rozwoju historycznego znacząco odbiegły od pierwowzorów. Konstytucja 3 Maja była pierwszą w Europie i drugą na świecie po Stanach Zjednoczonych i na jej podstawie stworzona została Konstytucja Francji, a potem i innych krajów Europy.

W holu można było zobaczyć wystawę prac twórczych „Moja piękna pisanka wielkanocna”, zorganizowaną przez Studium Malarstwa Wesołe Farby pod kierownictwem Swietłany Maksimowej.

Mazurka.
Roman Zubricki i
Daria Sołżenikina (Zmp „Polonez”).

W o j e wspaniałe dzieła dedykowane świętom wielkanocnym, przedstawili też członkowie Autonomii Polonia i Studium Wesołe Farby.

„Regionalny Rząd robi wiele, aby zachować tradycje i zwyczaje narodów żyjących na terytorium obwodu kaliningradzkiego” – powiedział Oleg Panasenko, ekspert działu Public Relations Ministerstwa Rozwoju Miejskiego i Polityki Wewnętrznej Obwodu Kaliningradzkiego.

Po przyznaniu dyplomów, uczestnicy i goście zrobili sobie pamiątkowe zdjęcia. Helena Rogaczykowa zapewniła, że takie koncerty polonijnych organizacji będą tradycyjnie odbywać się, co roku w kwietniu. Zaprosiła też wszystkich gości do odwiedzenia IV Festiwalu Teatralnego „Teatralne ciastko” i Polskiego Balu, który odbędzie się jesienią podczas Dni Kultury Polskiej.

Jelena Morozowa, tl. Daria Litwinienko

Foto: Maksim Tajurski, Eldar Churszudow

Na wystawie Moja Piękna Pisanka Wielkanocna

POLONIA
KALININGRAD

II Międzynarodowy Konkurs Literacko - Plastyczny „Lubelszczyzna w legendach”

20 marca 2017 roku nastąpiło rozstrzygnięcie III Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego i II Międzynarodowego Konkursu Literacko - Plastycznego

Konkursu Literackiego i II Międzynarodowego Konkursu Literacko - Plastycznego

„Lubelszczyzna w legendach”

Organizatorami konkursu byli: Mariola Wesołowska-Lecka – nauczycielka języka polskiego i informatyki w Szkole Podstawowej nr 3 w Lublinie i Barbara Wojtaś – nauczycielka języka polskiego w Szkole Podstawowej nr 3 w Lublinie, doradca metodyczny miasta Lublin.

Konkurs międzynarodowy odbywał się w dwóch kategoriach: plastycznej (dzieci w wieku 7-9 lat) i literackiej (dzieci w wieku 9-13 lat). Tematem konkursu plastycznego było samodzielne stworzenie pracy plastycznej związanej z Lublinem – stolicą regionu. Praca również mogła dotyczyć znanego lubelskiego zabytku, wydarzenia historycznego związanego z Lublinem, ciekawego miejsca w mieście lub znaczącej postaci historycznej związanej z Lublinem.

Jednym z uczestników konkursu było

Ilina Elizawieta „Pomnik lwa przy Placu Zamkowym – symbol związków Lublina ze Lwowem”

Studio „Wesołe Farby” pod kierownictwem Swietłany Maksimowej, z Autonomii „Polonia” z Kaliningradu. Na konkurs wysłano 9 prac o tematyce związanej z Lublinem. Dzięki ciężkiej pracy Swietłany Maksimowej i jej wychowanków udało się osiągnąć sukces.

Jury w składzie:

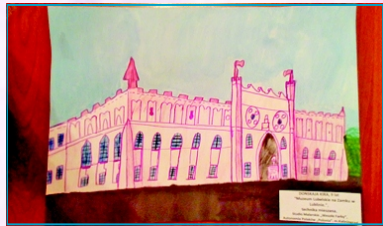
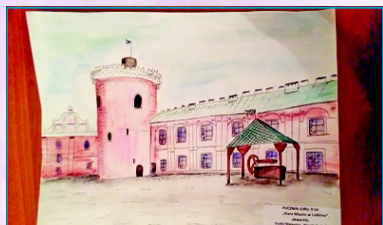
przewodniczący dr hab. Robert Litwiński (Dziekan Wydziału Humanistycznego UMCS), dr Grażyna Przechodzka (starszy wykładowca Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS), dr Katarzyna Puzio (dr nauk humanistycznych, adiunkt w Instytucie Filologii Polskiej UMCS), mgr Jacek Brzeziński

(wykładowca Centrum Języka i Kultury Polskiej dla Polonii i Cudzoziemców UMCS) – zdecydowało przyznać wyróżnienie dla Elizawiety Iliny z Kaliningradu za pracę „Pomnik lwa przy Placu Zamkowym – symbol związków Lublina ze Lwowem”. Gratulujemy serdecznie nagrody! Więcej na stronie: http://sp3.lublin.pl/pl/files/file/3_

Andrzej Kwieciński

Foto: Swietlana Maksimowa

Wszystkie prace z Autonomii „Polonia”

Rok 2017 ustanowiono między innymi Rokiem Rzeki Wisły. Rok **Rzeki Wisły** ma uczcić 550. rocznicę pierwszego wolnego flisu na Wiśle. Jak zapisano w uchwale „Sejm RP oddaje hołd pokoleniom rodaków, którzy dzięki Wiśle i w oparciu o nią budowali tożsamość i potęgę państwa polskiego”.

„Wisła – królowa polskich rzek, będąca symbolem polskości i patriotyzmu, to nasze naturalne oraz historyczno-kulturowe dziedzictwo. Ta wyjątkowa rzeka, przez stulecia tak różnorodnie kształtowania przez naturę i ludzi, wymaga obecnie zrównoważonego rozwoju. Jest dla nas wyzwaniem cywilizacyjnym – potrzebuje przemyślanej strategii oraz odważnych, dalekowzrocznych działań” – czytamy w uchwale.

Wisła (łac. Vistula) to wodna arteria Polski – jej oś i fundament. Rzeka przepływa przez cały kraj z południa na północ, dzieląc kraj na dwie części. Zawiera do 60% wszystkich zapasów wodnych, a jej basen obejmuje połowę terytorium państwa, jest najdłuższa nie tylko w Polsce, ale też w basenie morza Bałtyckiego.

Długość Wisły liczy 1047 km, pole basenu to 198,5 km. Główną właściwością wyróżniającą basen Wisły od innych rzek Europy jest jego asymetryczność: prawa część zajmuje 70% powierzchni, a lewa – tylko 30%. Głębokość Wisły w poszczególnych miejscach sięga 7 metrów. Maksymalna szerokość koryta to 1 km.

Większość dopływów ma po prawej stronie – Dunajec, Wisłoka, San, Wieprz, Zachodni Bug, Narew. Największe po lewej stronie to Pilica i Brda. Przez kanał Dniepr-Bug Wisła łączy się z Dnieprem, a przez Bydgoski – z Odrą i Niemnem.

Źródło rzeki znajduje się na wysokości 1106 m nad poziomem morza, na zachodnim stoku Baraniej Góry w Zachodnich Karpatach. Główne źródła to Biała Wiselka i Czarna Wiselka. Wiselka oznaczona „maleńka Wisła”.

W górnym biegu, na przestrzeni 60 km, Wisła burzliwym górskim potokiem przebiega przez Beskidy. Schodząc na równinę i dobiegając Krakowa, dawniej królewskiej stolicy Polski, Wisła przyjmuje kilka karpackich dopływów, robi się bardziej pełnowodna i jej bieg zatrzymuje się.

Zaczynając od sławnego miasta Toruń, gdzie urodził się Kopernik, aż do samego ujścia, koryto Wisły nabywa prosty kierunek. Ono całkowicie wyregulowane, brzegi umocnione dla zapobieżenia rozmycia i osypisk.

Wisła wpływa do Zalewu Gdańskiego i morza Bałtyckiego w odległości 15 km od miasta Gdańsk. Nie dobiegając 50 km do morza, Wisła dzieli się na oddzielne odnogi: prawe – Nogat, lewe – Leniwka, Martwa Wisła i inne, tworząc szeroką deltę – Wiślańskie Żuławy. Ze względu na to, że znaczna część Żuław położona jest 2 m poniżej poziomu morza, w tym miejscu zbudowano sieć tam i odpływowych kanałów.

W ciągu wieków Wisła pozostawała główną i niezawodną drogą, łączącą wewnętrzne regiony Europy Wschodniej z przybrzeżem bałtyckim. Wisła jest żeglowna w ciągu 9 miesięcy w roku, na odległości 950 km od Krakowa do ujścia, dla statków o wyporności 500 ton. W celu regulacji stoku na Wiśle i jej odnogach wybudowane są zbiorniki wodne. Na Wiśle obok miasta Włocławek jest największa polska elektrownia wodna. Produkująca moc wynosi 160 MWt. Wisła daje wodę przemysłowym przedsiębiorstwom, takim jak metalurgiczny kombinat Nowa

Huta, gigant metalurgii „Katowice” i innym.

Basen Wisły to unikalny ekosystem. Na brzegach Wisły są znakomite krajobrazowe parki – Bielańsko-Tyniecki – leżący w górnym biegu Wisły, między Krakowem a Syczewicami, „Wieprz” – znajdujący się nad rzeką Wieprz i inne.

W drodze do morza Wisła spotyka wiele miast, które mają duże historyczne znaczenie nie tylko w Europie, ale na całym świecie.

WISŁA (miasto) to popularny kurort, gdzie uprawia się narciarstwo górskie. Tu biorą swój początek Biała i Czarna Wiselki, początek Biała i Czarna Wiselki.

Wisła panorama

KRAKÓW. Pełna oficjalna nazwa – Stołeczne Królewskie Miasto Kraków – stolica Polski w XI-XVI w., a do końca XVIII w. – miejsce koronacji polskich królów. Centrum miasta wpisano do ogólnoświatowego dziedzictwa UNESCO. Fundamentalne zabytki to Wawelski zamek, Plac targowy, Sukienice, kościół Mariacki, Uniwersytet Jagielloński, założony w 1364 r.

Kraków. Wawelski zamek

TARNOBRZEG słynie z Dzikowskiego zamku, Dominikańskiego klasztoru i kościoła.

Tarnobrzeg

TARNOBRZEG słynie z Dzikowskiego zamku, Dominikańskiego klasztoru i kościoła.

„Widok Sandomierza od strony Wisły”, olej 1855 r.

KAZIMIERZ DOLNY – jedna z najbardziej malowniczych miejscowości w Polsce. Od końca XIX w. znany jako letnie uzdrowisko i „Oaza bohemy”. Z góry Trzech Krzyży otwiera się perspektywa całego miasta.

PULAWY – rodowy folwark książąt Czartoryskich. Tu Izabella Czartoryska założyła w 1801 r. pierwsze w Polsce muzeum.

WARSZAWA – stolica Polski od 1596 roku. Za symbol Warszawy uważa się Warszawską Syrenkę.

W czasie drugiej wojny światowej Warszawa została prawie całkiem zrujnowana (zwłaszcza Stare

Warszawa. Królewski zamek

(ze str. 6)

Warszawa. Wilanów

Miasto). Królewski zamek – serce Warszawy – oddano w latach 1970-1980. Zamki i parki Ujazdowski, Wilanowski, Łazienkowski to perły architektury i piękna. Pałac Kultury i Nauki to najwyższy gmach w Polsce, zbudowany w latach 1950, jako prezent Związku Radzieckiego narodowi polskiemu.

PŁOCK w XI w. był stolicą Polski.

Płock

WŁOCŁAWEK to jedno z najstarszych miast Polski. W odległości 4 km od miasta znajduje się kurort „Wieniec”, słynący wodą mineralną i kąpielami borowinowymi.

Włocławek

TORUŃ – miasto urodzenia Mikołaja Kopernika

Toruń.
Dom Kopernika

nika, znanego astronoma, który „wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię”. Historyczna część miasta jest włączona w spis dziedzictwa światowego UNESCO. Toruń również słynie z pierników toruńskich.

BYDGOSZCZ nazywana jest Polską Wenecją. Tu zaczyna się Bydgoski kanał, łączący Wisłę z Odrą.

Bydgoszcz polską Wenecją

Bydgoszcz

GRUDZIĄDZ słynie z kompleksu starodawnych magazynów zbożowych, zbudowanych jeden obok drugiego, by pełnić funkcje obronne od strony rzeki.

Grudziądz. Magazyn zbożowy

Grudziądz. Panorama

TCZEW. Nieoficjalnym symbolem miasta jest sześcioprzęsłowy most przez Wisłę, zbudowany w połowie XIX w. Konieczność zbudowania tego mostu była spowodowana powstaniem Pruskiej kolei, łączącej Berlin i Królewiec.

Tczew. Most sześcioprzęsłowy

MALBORK. Miasto położone w delcie Wisły, nad rzeką Nogat, w odległości 80 km od granicy z obwodem kaliningradzkim. Główną osobliwością miasta jest twierdza Malborska (XIII-XV w.), największy zamek średniowieczny na terytorium

Malbork

Europy (20 ha), занiesiony do ogólnoswiatowego dziedzictwa UNESCO.

Zamek krzyżacki w Malborku

GDAŃSK – port morski, leży w ujściu Martwej Wisły. Główne zabytki Gdańska to ulica Długa i Długi Targ, fontanna Neptuna, Złota Brama, kościół Mariacki – drugi co do wielkości w Europie po Kolońskiej katedrze. Żuraw to budowla z XV wieku, łącząca kilka funkcji: miastowej bramy, urzędu obronnego i dźwigu portowego. Żuraw to jeden z symboli Gdańska.

Gdańsk. Żuraw

Lech Wałęsa

WESTERPLATTE – legendarny półwysep. Dla Polaków ma takie samo znaczenie jak twierdza Brzeska (Białoruś) dla Rosjan. W tym miejscu zabrzęziały pierwsze strzały drugiej wojny światowej 1 września 1939 r. W 1945 r. w przebiegu operacji wojskowej Wiślano-Odrzańskiej Gdańsk został wyzwolony przez Armię Radziecką.

W 1980 r. w Gdańsku w stoczni im. Lenina został

Westerplatte

Westerplatte. Monument

utworzony związek zawodowy „Solidarność”, na czele którego stanął elektryk Lech Wałęsa, którego później wybrano Prezydentem Polski. W 1983 r. Lech Wałęsa został Laureatem Nagrody Nobla.

A Wisła płynie i płynie...

Janina Pietruszko,
Bałtyjsk

Zdjęcia zostały dostarczone przez autora

Pamięci poległych żołnierzy

Co roku w przededniu Dnia Zwycięstwa z Kaliningradu do przygranicznego miasta Braniewo wyrusza wymowny szereg motocyklistów-harleyowców, żeby oddać hołd pamięci sowieckich żołnierzy, którzy polegali podczas wyzwolenia Polski od faszystów w czasie drugiej wojny światowej. Po drodze, już na terenie Polski do nich dołączają polscy harleyowcy.

W tym roku rajd motocyklowy odbył się 29 kwietnia i jak zwykle rozpoczął się od uroczystej ceremonii przy pomniku 1200 żołnierzy gwardii, w której udział wziął p.o. gubernatora obwodu kaliningradzkiego Anton Alichanow. Pan Alichanow stanął na czele delegacji, która uczestniczyła w pamiętnym wydarzeniu w Braniewie.

Na cmentarz pamięci na skraju miasta, gdzie spoczywają prochy ponad 32 tysięcy radzieckich żołnierzy, oprócz harleyowców przyjechali też weterani II wojny

Marcin Nosal przy pomniku żołnierzy radzieckich

światowej, młodzież, przedstawiciele organizacji społecznych Rosji i Polski, członkowie rządu i

Syn przy grobie ojca

Braniewo – 2017

Dumy obwodu kaliningradzkiego – razem około 300 osób.

– Przyjechaliśmy tu, żeby

Wieniec od gubernatora obwodu kaliningradzkiego

złożyć wieńce i kwiaty przy największym w Europie pomniku poległych radzieckich żołnierzy. Oddajemy hołd bohaterom, którzy za cenę własnego życia wywalczyli naszą wolność. Chcę wyrazić podzię-

Ambasador RF S. Adriejew przy pomniku generała Andersa

Polscy harleyowcy składają kwiaty

kowania tym weteranom, którzy są dzisiaj z nami. Swoim przykładem pokazuję nam, jak należy bronić i kochać swoją ojczyznę – powiedział głowa regionu, a następnie podziękował przedstawicielom Polski za dobry stan wojskowych grobów.

W pamiątkowej

akcji udział wziął Ambasador Rosji w Polsce Siergiej Adriejew.

– Nie tak często gromadzimy się do takich akcji pamięci. Tym bardziej cenna jest dla nas ceremonia w Braniewie. Szczególnie liczę na to, że damy radę zachować naszą wspólną pamięć – zaznaczył dyplomata.

Z polskiej strony na czele delegacji stanęła zastępca kierownika Dyrekcji Współpracy Międzynarodowej Województwa Warmińsko-Mazurskiego Aneta Brzyska. Nie zabrakło przedstawicieli lokalnego samorządu Braniewa, weteranów polskiej armii. Wieniec na pomniku złożył również specjalnie w tym celu przybyły Konsul Generalny RP w Kaliningradzie Marcin Nosal.

Wśród obecnych na uroczystej ceremonii znaleźli się też członkowie rodzin pochowanych tu żołnierzy Armii Czerwonej. 80-letni Iwan Makarenko przyjechał z Kaliningradu, żeby złożyć kwiaty i zapalić znicze na grobie swojego ojca, sapersa Fiodora Makarenko, który zginął w kwietniu 1945 roku w jednym z zaciętych bojów podczas przeprowadzania operacji Prusy Wschodnie. A weteran wojny Gawriił Chomienko sam był uczestnikiem tamtych wydarzeń. Młody czerwonoarmista, pochodzący z obwodu

Kwiaty od kaliningradzkich weteranów

sumskiego, po dwóch latach okupacji nazistów, rozpoczął swoją bojową drogę pod Łomżą jesienią 1944 roku. W składzie jednej z części II frontu białoruskiego oswobadzał Polskę od wroga, doszedł do Bałtyku w okolicach Trójmiasta. Za zwiad, kiedy schwytano „języka” – niemieckiego oficera z cennymi danymi, dostał swoją pierwszą nagrodę – order Czerwonej Gwiazdy. Potem do tej nagrody dołączyły order Wojna Ojczyzniana II stopnia i medale.

Modlitwa żałobna

Przed rozpoczęciem uroczystości zabrzmiały hymny państwowe Federacji Rosyjskiej i Rzeczypospolitej Polskiej, co świadczyło o oficjalnym charakterze wydarzenia. Następnie księża kościołów katolickiego i prawosławnego odprawili nabożeństwo żałobne. Po ceremonii wszyscy przemieścili się do centrum Braniewa, gdzie odbyło się złożenie wieńców i kwiatów przy pomniku generała Władysława Andersa (Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych w latach 1944–1945 i 1946–1954 i następcę Prezydenta RP na uchodźstwie w latach 1950–1954).

D. Osipow Fot. autora

W poprzednim numerze gazety w artykule Ilony Pietrienko błędnie zostało podane źródło dofinansowania projektu pt. „III. Festiwal Teatralny „Teatralne Ciastko”. Należy czytać: „Projekt jest finansowany w ramach funduszy polonijnych Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej”. Za nieścisłości przepraszamy.

Projekt współfinansowany w ramach sprawowania opieki
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nad Polonią i Polakami za granicą.

GŁOS
ZNAD PREGOLY
Nazwa wydania:
„Głos znad Pregoly”, „Голос с Преголи”.

Учредитель и главный редактор:
Лавринович Мария Казимировна
Адрес редакции, издателя:
236039, г. Калининград,
ул. Б. Хмельницкого, д. 46, кв. 8.

Телефоны редакции: +48 601 057 820
(4012) 64 37 87, +7 962 269 2170
Адрес в Интернете: www.glos-znad-pregoly.org
e-mail: glos.znad.pregoly@gmail.com
<https://www.facebook.com/glos.znad.pregoly/>

Печать: типография
ООО „Флекспринт”
236001, г. Калининград,
ул. Ялтинская, 66,
Литер Д-14.

Порядковый номер выпуска: № 6 (251).
Подписан в печать:
по графику 8:00, 22.05.17; фактически
14:00, 17.05.17. Выход в свет: 19.05.17.
Тираж: 500 экз.